

Dosarul nr. 2r-2/22
2-11146456-01-2r-04012022

Prima instanță: Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău – V. Clima
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Minciuna, A. Nogai, V. Pruteanu
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție – I. Sîrcu, V. Clevadi, T. Chișca-Doneva,
I. Vilcov, V. Macinskaia
Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău – V. Sîrbu, V. Buhnaci, D. Dulghieru

DECIZIE

26 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând recursul depus de Lidia Levinschi-Lefter,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Terenti împotriva Lidiei Levinschi-Lefter cu privire la încasarea împrumutului și dobânzii de întârziere, și

la cererea reconvențională depusă de Lidia Levinschi-Lefter împotriva lui Nicolae Terenti, intervenient accesoriu Vasile Colomei cu privire la anularea contractelor de împrumut și ipotecă,

împotriva încheierii din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Lidia Levinschi-Lefter împotriva deciziei din 27 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău,

constată:

La 24 octombrie 2008, Nicolae Terenti, reprezentat de Igor Trofimov, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Lidiei Levinschi, care ulterior a fost concretizată prin cererile din 09 decembrie 2008 și 11 decembrie 2008, solicitând încasarea din contul pârâtei în beneficiul său a împrumutului în sumă de 1 444 800 de lei sau echivalentul în euro în sumă de 87 640, în baza contractelor de împrumut din 04 iulie 2007 și din 29 mai 2007 și încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 198 226,56 de lei, calculată până la 11 decembrie 2008.

În cadrul ședinței de judecată din 17 decembrie 2008, Lidia Levinschi, reprezentată de avocatul Tatiana Lepădatu, a depus cerere reconvențională împotriva lui Nicolae Terenti, care a fost completată prin cererea din 21 iulie 2010, solicitând anularea contractului de împrumut a banilor din 04 iulie 2007, autentificat și înregistrat notarial cu nr. 3059, anularea contractului de împrumut a banilor din 29 mai 2007, autentificat și înregistrat notarial cu nr.2497, anularea contractului de ipotecă din 29 mai 2007, autentificat și înregistrat notarial cu nr. 2498, prin care a fost instituit gajul asupra bunului imobil care constă din casa de locuit lit. „A” cu

suprafața totală de 74,9 m2, cu dependențe, gard, poartă, beci, amplasat pe un teren de 0,0897 ha, în mun.Chișinău, str. Liviu Rebreanu, 107 și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 09 martie 2009 a Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău, s-a primit cererea reconvențională pentru a fi judecată odată cu acțiunea inițială.

Prin încheierea protocolară din 14 iunie 2010 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, a fost atras în proces Vasile Colomei în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtei/reclamante Lidia Levinschi.

Prin hotărârea din 12 noiembrie 2010 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Terenti împotriva Lidiei Levinschi.

S-a încasat de la Lidia Levinschi în beneficiul lui Nicolae Terenti suma datoriei în mărime de 1 444 800 de lei și dobânda aferentă pentru perioada 30 mai 2008 – 11 decembrie 2008 în mărime de 208 545,98 de lei, iar în total suma de 1 653 345,98 de lei.

S-a încasat de la Lidia Levinschi în beneficiul statului taxa de stat în cuantum de 23 000 de lei.

S-a respins ca neîntemeiată cererea reconvențională depusă de Lidia Levinschi împotriva lui Nicolae Terenti, intervenient accesoriu Vasile Colomei cu privire la anularea contractelor de împrumut a banilor și a contractului de ipotecă.

La 04 februarie 2011, Lidia Levinschi a declarat apel împotriva hotărârii din 12 noiembrie 2010 a Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău, solicitând totodată și repunerea în termenul de declarare a apelului.

Prin decizia din 27 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea Lidiei Levinschi cu privire la repunerea în termen a apelului.

S-a repus în termen apelul declarat de Lidia Levinschi împotriva hotărârii din 12 noiembrie 2010 a Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău.

S-a respins ca neîntemeiat apelul declarat de Lidia Levinschi și s-a menținut hotărârea din 12 noiembrie 2010 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău.

S-a scutit Lidia Levinschi de la plata taxei de stat în cuantum de 18 750 de lei pentru soluționarea cererii de apel.

La 07 septembrie 2012, Lidia Levinschi a declarat recurs împotriva deciziei din 27 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău.

La 31 octombrie 2012, Vasile Colomei a declarat recurs împotriva deciziei din 27 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 20 februarie 2013 a Curții Supreme de Justiție s-au respins recursurile declarate de Lidia Levinschi și Vasile Colomei, fiind menținută decizia din 27 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 12 noiembrie 2010 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău.

La 11 martie 2021, Lidia Levinschi-Lefter a depus la Curtea Supremă de Justiție cerere de revizuire, în temeiul art. 449 lit. b) și c) din Codul de procedură civilă, solicitând casarea hotărârii din 12 noiembrie 2010 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, a deciziei din 27 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău și deciziei din 20 februarie 2013 a Curții Supreme de Justiție, cu rejudecarea cauzei.

Prin încheierea din 09 iunie 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire.

La 24 iunie 2021, Lidia Levinschi-Lefter a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de revizuire în temeiul art. 449 lit. b) și c) din Codul de procedură civilă,

solicitând casarea hotărârii din 12 noiembrie 2010 a Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău, a deciziei din 27 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău și deciziei din 20 februarie 2013 a Curții Supreme de Justiție, cu rejudecarea cauzei.

Prin încheierea din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Levinschi-Lefter.

La 01 decembrie 2021, Lidia Levinschi-Lefter a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs motivat împotriva încheierii din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea integrală a încheierii recurate și restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău spre rejudecarea cererii de revizuire.

În motivarea recursului a reiterat etapele procesuale de examinare a cauzei și a invocat că instanța de revizuire eronat a ajuns la concluzia că cererea de revizuire a fost depusă în instanța care nu este competentă să o soluționeze.

De asemenea, recurenta a menționat că instanța de revizuire nu s-a expus asupra motivelor din cererea de revizuire.

La 04 ianuarie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului Nicolae Terenti și intervenientului accesoriu Vasile Colomei pentru notificare copia recursului motivat depus de Lidia Levinschi-Lefter împotriva încheierii din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău. Însă, până la examinarea recursului, intimatul și intervenientul accesoriu nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au depus referințe prin care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

Conform articolului 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 03 noiembrie 2021. Conform scrisorii de comunicare a actului procedural cu numărul de ieșire 17279, încheierea din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru notificare participanților la proces la 15 noiembrie 2021 (vol. I, f.d. 59).

Totodată, instanța de recurs atestă că la materialele dosarului lipsesc înscrisuri din care ar putea fi constat momentul când încheierea din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost comunicată *de facto* recurentei Lidia Levinschi-Lefter.

În atare circumstanțe, Colegiul consideră ca fiind în termen recursul declarat de Lidia Levinschi-Lefter la 01 decembrie 2021 împotriva încheierii din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În corespundere cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, prin prisma argumentelor invocate de recurenți și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l respinge, cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța

de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Cercetând starea fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, Colegiul constată că, în speță, Curtea de Apel Chișinău a considerat că nu este competentă să examineze revizuirea depusă de Lidia Levinschi-Lefter, din motiv că decizia emisă de instanța de apel a fost supusă controlului judiciar de către instanța ierarhic superioară, Curtea Supremă de Justiție, care prin decizia din 20 februarie 2013 a menținut decizia din 27 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău.

Așa, instanța de revizuire a reținut că, prin prisma dispozițiilor art. 448 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în condițiile speței, examinarea cererii de revizuire intră în competența jurisdicțională a instanței care a menținut decizia Curții de Apel Chișinău.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

Colegiul notează că legiuitorul a distins actele judecătorești de dispoziție care pot constitui obiect al procedurii de revizuire și, respectiv, instanța competentă să examineze cererea de revizuire.

În acest sens, articolul 446 din Codul de procedură civilă statuează că pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

Încheierile de încetare a procesului conform art. 265 lit. c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art. 186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

Aderent, articolul 448 din Codul de procedură civilă stipulează la alin.(1) și (2) că cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului.

Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

În condițiile speței, este în afara oricărui dubiu rezonabil că, fondul litigiului a fost soluționat prin hotărârea din 12 noiembrie 2010 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău (vol. I, f.d. 206-208 recto-verso), care a fost menținută prin decizia din 27 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău.

De asemenea, decizia din 27 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 12 noiembrie 2010 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău au fost menținute prin decizia din 20 februarie 2013 a Curții Supreme de Justiție.

Astfel, Colegiul vădește că, la caz, hotărârea din 12 noiembrie 2010 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, prin care s-a pronunțat asupra fondului litigiului a fost supusă căilor de atac, fiind menținută de către instanțele ierarhic superioare.

Respectiv, prin prisma art. 448 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la caz, cererea de revizuire ține de competența Curții Supreme de Justiție, ca instanță care a menținut hotărârea pronunțată asupra fondului litigiului.

La capitolul dat, Colegiul învederează și faptul că, anterior, la 11 martie 2021, Lidia Levinschi-Lefter a depus la Curtea Supremă de Justiție cerere de revizuire în

baza acelorași temeuri de fapt și de drept, care prin încheierea din 09 iunie 2021 a Curții Supreme de Justiție a fost respinsă ca fiind inadmisibilă din motiv că a fost depusă cu omiterea termenelor specificate la art. 450 din Codul de procedură civilă (vol. II, f.d. 27-33).

Conform dispozițiilor art. 1 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova, în lumina interpretărilor Curții Constituționale (hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 19 ianuarie 1998, publicată în Monitorul Oficial nr. 12-13/8 din 19 februarie 1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție și legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.

În asemenea circumstanțe, Colegiul consideră că, la caz, Curtea de Apel Chișinău corect a ajuns la concluzia că nu este competentă să examineze cererea de revizuire depusă de Lidia Levinschi-Lefter.

Cumulul ipotezelor relevate mai sus certifică în mod clar lipsa de substanță a recursului depus de către Lidia Levinschi-Lefter împotriva încheierii din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău. Circumstanța dată desprinde simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța inferioară, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare atât a revizuirii, cât și a recursului.

Pertinentă speței Colegiul consideră și jurisprudența CtEDO, în care Înalta Curte a reiterat că, dreptul la o instanță garantat de art. 6 §1 din Convenție presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare a cauzei. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară prin circumstanțele unui caracter esențial și imperios (*Josan v. Moldova*, nr. 37431/02, § 25; *Brumărescu v. România*, nr. 28342/95, §61; *Ryabykh v. Rusia*, nr. 52854/99, §52).

Din considerentele menționate supra și având în vedere că încheierea din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă cu respectarea normelor de drept procedural pertinente speței, iar recurenta nu a adus în fața instanței de recurs argumente elocvente în sensul demonstrării ilegalității și netemeinicieii actului judecătoresc recurat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Lidia Levinschi-Lefter și a menține încheierea instanței de revizuire.

În conformitate cu art. 269-270 și art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Lidia Levinschi-Lefter.

Se menține încheierea din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Terenti împotriva Lidiei Levinschi-Lefter cu privire la încasarea împrumutului și dobânzii de întârziere și la cererea reconvențională depusă de Lidia Levinschi-Lefter împotriva lui Nicolae Terenti, intervenient accesoriu Vasile Colomei cu privire la anularea contractelor de împrumut și ipotecă.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas